

Projekt

z dnia 20 maja 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY MIEJSKIEJ W PROSZOWICACH**

z dnia 26 maja 2025 r.

**w sprawie rezolucji Rady Miejskiej w Proszowicach dotyczącej projektu
ustanowienia Strefy Czystego Transportu w Krakowie**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz § 42 Statutu Gminy Proszowice (Dz. Urz. Woj. Małopolskiego z dnia 7 maja 2019 r. poz. 3677 ze zm.), Rada Miejska w Proszowicach uchwala, co następuje:

§ 1.

1. W związku z podjęciem prac legislacyjnych zmierzających do ustanowienia od 1 lipca 2025 r. Strefy Czystego Transportu na terenie Gminy Miejskiej Kraków, Rada Miejska w Proszowicach oświadcza, iż w tej sprawie podejmuje rezolucję zawartą w załączniku do niniejszej uchwały.

2. Treść załącznika do niniejszej uchwały zostanie przekazana Radzie Miasta Krakowa, Prezydentowi Miasta Krakowa.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Gminy i Miasta Proszowice.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr
Rady Miejskiej w Proszowicach
z dnia 26 maja 2025 r.

Rezolucja Przeciw Wprowadzeniu Strefy Czystego Transportu (SCT)
w Krakowie.

Uzasadnienie

Rada Miejska w Proszowicach wyraża stanowczy sprzeciw wobec planowanego wprowadzenia Strefy Czystego Transportu (SCT) w Krakowie. Popierając działania na rzecz ochrony środowiska i poprawy jakości powietrza, należy wskazać, iż proponowane rozwiązanie jest nieefektywne, niesprawiedliwe społecznie oraz nacechowane względami finansowymi, a nie ekologicznymi. Wskazujemy, że SCT w proponowanym kształcie uderza wyłącznie w jedną grupę społeczną - kierowców samochodów - ignorując inne istotne źródła zanieczyszczenia powietrza, między innymi oddziaływanie lotniska Kraków-Balice.

Argumenty przeciw wprowadzeniu SCT.

Wprowadzenie SCT nie zostało poprzedzone badaniami, które jasno wykażą, jak rozłoży się ruch pojazdów, gdy kierowcy będą unikać opłat i skracać czas przebywania w strefie. W sytuacji, gdy większość dróg prowadzi do centrum miasta, to możliwymi trasami objazdów będą obwodnice, które już teraz są blokowane nadmiernym ruchem. Oznacza to, że część ruchu z gminy Proszowice i gmin sąsiednich przeniesie się na lokalne wąskie drogi, które mają ograniczoną przepustowość i nośność. A jak wiadomo Gmina Proszowice nie ma linii kolejowej.

SCT wprowadza ograniczenia, które uderzają przede wszystkim w mieszkańców spoza Krakowa, korzystających z samochodów jako podstawowego środka transportu. Wielu z tych kierowców nie ma realnej alternatywy w postaci efektywnego i dostępnego transportu publicznego. Wprowadzenie SCT zmusza właścicieli starszych pojazdów do ponoszenia ogromnych kosztów wymiany samochodów na nowsze modele spełniające rygorystyczne normy emisji. Jest to szczególnie dotkliwe dla osób o niższych dochodach - młodych i emerytów, którzy nie mogą sobie pozwolić na zakup nowego samochodu.

Wprowadzenie opłat za wjazd do miasta w przypadku, gdy nie ma prawnych możliwości obłożenia opłatami np. ruchu turystycznego na lotnisku, ruchu samochodowego korzystającego z dróg ościennych gmin, jest sytuacją wyjątkowo niesymetryczną i niesprawiedliwą.

Zjawisko zanieczyszczenia powietrza nie jest równomiernie rozłożone po obszarze miasta Krakowa, podwyższone stężenie występuje wzdłuż kilku głównych ulic, a na pozostałym obszarze nie odbiega od norm.

Jak wskazano na konsultacjach społecznych z mieszkańcami poziom zanieczyszczenia tlenkami azotu utrzymuje stały trend malejący, co wynika z naturalnych procesów wymiany starszych samochodów bez wymuszania przepisami.

W szczególności mieszkańcy tzw. „Obwarzanka Krakowskiego” zostaną obciążeni inaczej niż mieszkańcy zameldowani w Krakowie dodatkowymi opłatami. Obecnie ponoszą wysokie koszty opłat parkingowych, a te zostaną zwielokrotnione opłatami z tytułu wjazdu do strefy SCT.

Należy wskazać, iż szczególnie krzywdzący i dyskryminujący jest zapis o miesięcznej opłacie 500 zł dla kierowców spoza Krakowa. Taka opłata przede wszystkim uderza w osoby mniej zamożne, które posiadają starsze samochody. Z punktu widzenia ochrony środowiska starsze auto z Krakowa, nie różni się od aut spoza Krakowa.

Mieszkańcy okolicznych gmin chcąc uniknąć nadmiernych kosztów przemeldują się do Krakowa, co znacząco uszczupli dochody gmin z tytułu podatku PIT.

Miasto Kraków nie rozwija sieci parkingów P&R, komunikacji podmiejskiej. Coraz większy procent kosztów budowy P&R oraz funkcjonowania komunikacji podmiejskiej przerzucanych jest na gminy.

Mieszkańcy okolicznych gmin wjeżdżają do Krakowa nie w celach turystycznych, ale zarobkowych, edukacyjnych, urzędowych, zdrowotnych i kulturalnych. Najważniejsze urzędy, szpitale, przychodnie, szkoły średnie i wyższe, centra handlowe, siedziby firm - zlokalizowane są w mieście, bo to ma sens ekonomiczny. Należy zaznaczyć, że to właśnie buduje bogactwo miasta Kraków i jego funkcję jako stolicy województwa.

Wprowadzenie SCT może zniechęcić turystów oraz przedsiębiorców do odwiedzania miasta, co wpłynie negatywnie na lokalną gospodarkę. Zakazy wjazdu dla starszych samochodów ograniczą dostępność miasta, co może skutkować spadkiem atrakcyjności Krakowa jako miejsca do życia, pracy i prowadzenia działalności gospodarczej.

Dla miasta akademickiego, w którym studiuje około 100 tys. studentów spoza Krakowa może dojść do zmian preferencji ze względu na koszty utrzymania tj. dodatkowych 500 zł miesięcznie, co w konsekwencji doprowadzi do załamania się rynku wynajmu mieszkań.

Rada Miejska w Proszowicach rozumie i popiera ideę poprawy jakości powietrza oraz ograniczenia emisji spalin w Krakowie. Jednocześnie dostrzega istotne konsekwencje, jakie obecne założenia SCT mogą mieć dla mieszkańców gmin podkrakowskich, którzy codziennie dojeżdżają do miasta w celach zawodowych, edukacyjnych i zdrowotnych.

Rada Miejska w Proszowicach, będąc świadomą konieczności rozwiązywania problemów aglomeracyjnych miasta Krakowa, postuluje przeprowadzenie szerokiego dialogu społecznego w celu wypracowywania efektywnych środków rozwiązywania problemów transportowych i środowiskowych. Uważamy, że dążenie do zmniejszenia zanieczyszczeń należy prowadzić poprzez zapewnienie infrastruktury drogowo - parkingowej i przesiadkowej oraz poprzez stopniowe ograniczanie największych źródeł emisji. Postulujemy o włączenie się w rozwiązywanie problemu również organów wojewódzkich, będąc świadomym, że problem nakładów finansowych nie może być składany wyłącznie na barki miasta Krakowa. Uważamy, że obecny projekt SCT nie rozwiąże problemu zanieczyszczeń powietrza w Krakowie, a wprowadzi bardzo dużo utrudnień i dodatkowych kosztów w życiu codziennym naszych mieszkańców. Rada Gminy i Miasta Proszowice, mając na względzie wartości szczególnie chronione, jakimi są w szczególności zasada państwa prawnego oraz zasada sprawiedliwości społecznej, postuluje o maksymalne ograniczenie Strefy Czystego Transportu i zaniechanie wprowadzania dodatkowych opłat.

Podkreślenia wymaga fakt, że wszystkie gminy należące do organów stanowiących Plan Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej i jej Obszaru Funkcjonowania (SUMP), zakładają wdrażanie oraz rozwój Strefy Czystego Transportu w Krakowie oraz innych miastach w celu redukcji emisji spalin i hałasu.

Rada Miejska w Proszowicach wnioskuje o:

- wprowadzenie jednolitych zasad obowiązujących zarówno mieszkańców jak i gmin które przyjęły Plan Zrównoważonej Mobilności Metropolii Krakowskiej i jej Obszaru Funkcjonowania (SUMP),
- stopniowe wdrażanie ograniczeń wjazdu w sposób dostosowany do możliwości mieszkańców z odpowiednim okresem przejściowym,
- ograniczenie granic SCT, uwzględniając realne potrzeby, rozwój infrastruktury wspierającej alternatywne środki transportu tj. budowę nowych parkingów Park&Ride na obrzeżach miasta z jednoczesnym rozwojem transportu publicznego ułatwiającego przemieszczanie się pomiędzy obrzeżami a centrum miasta oraz lokalizację parkingów Park&Ride dogodnych również dla mieszkańców gmin podkrakowskich,
- intensyfikację działań na rzecz rozwoju komunikacji zbiorowej, w tym poprawy połączeń autobusowych i kolejowych oraz zwiększenie częstotliwości kursowania,
- opracowania jasnych zasad funkcjonowania SCT wynoszącego minimum 5 lat, dla Miasta Krakowa, jak i dla Gmin wchodzących w skład,
- uwzględnienie stanowiska i głosu samorządów gmin ościennych w procesie planowania oraz wprowadzania zmian związanych ze SCT.

Rada Miejska w Proszowicach jest gotowa do współpracy i dialogu w celu wypracowania rozwiązań, które pozwolą realizować cele ekologiczne, nie powodując nadmiernych trudności dla mieszkańców Gminy i Miasta Proszowice oraz gmin ościennych poprzez znaczące ograniczenie obszaru Strefy Czystego Transportu do obwodnicy Proszowic. Obniżenie norm EURO poprzez wydłużenie okresów przejściowych dla pojazdów spełniających normy EURO 5 (dopuszczenie do wjazdu hybryd oraz pojazdów LPG i CNG niezależnie od przypisanej normy EURO), umożliwiając mieszkańcom Gminy Proszowice dostosowanie się do nowych regulacji, bez nagłych obciążeń finansowych (w tym w zakresie opłat i dopuszczenia do wjazdu pojazdów nabytych przed wejściem w życie wymogów Strefy).

Rada Miejska w Proszowicach wyraża stanowczy sprzeciw z powodu intensywności projektowanych zmian wynikających z organizacji Strefy Czystego Transportu w mieście Krakowie oraz z siły oddziaływania tych zmian na osoby nie będące mieszkańcami miasta.

Rada Miejska w Proszowicach apeluje do władz Krakowa o wzięcie pod uwagę potrzeb i możliwości mieszkańców Gminy Proszowice, dla których Kraków pełni rolę regionalnego centrum metropolitarne, oferując dostęp do urzędów, instytucji, służby zdrowia, edukacji, rynku pracy, kultury, rozrywki oraz specjalistycznych usług, z których na co dzień korzystają mieszkańcy Gminy Proszowice. Miasto stanowi dla gminy zaplecze funkcjonalne i kierunek codziennych dojazdów do pracy, nauki i załatwiania spraw administracyjnych. Wprowadzenie tak drastycznych ograniczeń uderza w prawa i wolności obywatelskie a także miałoby negatywne skutki społeczno - gospodarcze.

Wprowadzenie drastycznych ograniczeń bez odpowiednich działań kompensacyjnych może mieć negatywne skutki dla gospodarki Krakowa i całego regionu. Utrudnienia w dostępie do miasta dla pracowników oraz użytkowników instytucji województwa może wpłynąć na spadek aktywności ekonomicznej i wzrost niezadowolenia społecznego. Rada Miejska w Proszowicach deklaruje gotowość do wspólnej pracy nad rozwiązaniami pozwalającymi osiągnąć zakładane cele ekologiczne, w sposób szanujący na równi Krakowian, jak i pozostałych mieszkańców Małopolski.